

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoP/32/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4222201082
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oliver Kolenčík
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4222201082.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Olivera Kolenčíka a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Borisa Minksa, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: B. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, dieťa rodičov: matka - W. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., X. XXX/XX, v konaní zastúpená: Dr. jur. Zita Machlicová Czibor, advokátka, so sídlom Komárno 945 01, Župná 14, a otec - X. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., D. E. č. XXXX/X, toho času v ÚVTOS a ÚVV Leopoldov, v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky a kolízneho opatrovníka proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 4. apríla 2022, č. k. 9P/43/2022-14, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i**
a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Komárno (súd prvej inštancie podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“ v spojení s § 3 ods. 1 zákona č. 161/2016 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“) uznesením zo dňa 4. apríla 2022, č. k. 9P/43/2022-14 (neodkladným opatrením) rozhodol tak, že nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým dočasne upravuje styk otca s maloletým dieťaťom tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým B. I., nar. XX.XX.XXXX, každú párnú sobotu od 15.00 hod. do 18.00 hod. za prítomnosti matky až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Matka je povinná umožniť otcovi maloletého dieťaťa styk s maloletým dieťaťom. Otec je povinný platiť výživné na maloleté dieťa: B. I., nar. XX.XX.XXXX, mesačne sumou vo výške 50 €, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletého dieťaťa až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 360 ods. 1, 2, § 361 CMP, § 2 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. d/, § 332 ods. 1 CSP.

3. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že otec maloletého dieťaťa dňa 25.03.2022 podal na Okresný súd Komárno návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, pričom v ten istý deň podal aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa domáhal, aby súd upravil styk otca s maloletým tak, že otec bude oprávnený stretávať sa s maloletým každý týždeň dva dni cez víkend alebo podľa dohody a po ukončení ho v mieste bydliska odovzdá matke. Otec maloletého dieťaťa svoj návrh odôvodnil najmä tým, že od narodenia maloletého do veku 3 a pol roka s ním otec bol každý deň, až kým sa s matkou dieťaťa nerozišli. Uviedol, že so synom mal dovedy veľmi pekný vzťah a takisto aj jeho súrodenci a mama. Často trávili čas spolu s maloletým a rodinou otca, chodievali na výlety a rodinné stretnutia. Otec maloletého tvrdil, že matka zaťažuje maloletého ich rozchodom a učí syna k tomu, aby otca a jeho rodinu nemal rád a zabudol na nich. Nakoľko ho od septembra roku 2021 nevidel, chce mať s maloletým čím skôr kontakt. Vyhľadal

odbornú pomoc na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny, keďže sa boja o zdravie maloletého, pretože matka zneužíva maloletého na presadenie vlastných cieľov.

4. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Komárno doručil dňa 01.04.2022 správu z ktorej súd zistil, že na adrese matky sa nachádza 3-izbový byt. Domácnosť obýva matka s maloletým dieťaťom a matkin brat O. I., nar. XX.XX.XXXX. Výdavky na bývanie matka nevedela uviesť, hradí ich jej brat. Matka maloletého nepracuje, je evidovaná ako osoba starajúca sa o dieťa do 6 rokov, poberá len rodinné prídavky v sume 25,88 eura mesačne. Matkin brat pracuje a finančne jej vypomáha. Pediatrom mal. dieťa je MUDr. Fördösová, dieťa je zdravé. Matka počas šetrenia úradu uviedla, že otec maloletého dieťaťa na výživu maloletého ničím neprispieva, v minulosti jej nejaké peniaze dal a následne si ich aj vypýtal späť. Matka dieťaťa uviedla, že žiada určiť výživné na maloleté dieťa v sume 100 eur mesačne. Matka ďalej uviedla, že na otca dieťaťa podala trestné oznámenie, pretože ju viackrát zbil, tiež ju telefonicky obťažuje a chodí za ňou a robí „cirkus“. Matka maloletého dieťaťa uviedla, že otec maloletého je psychicky labilný, niekedy sa správa normálne a následne sa nevie ovládať. Matka sa vyjadrila, že nesúhlasí s tým, aby sa otec s maloletým stretával, pretože sa ho bojí aj ona aj maloletý. V minulosti sa stalo, že otec maloletého ju napadol pred dieťaťom, alebo si otec prišiel po dieťa a keď s ním dieťa odmietlo odísť, tak vznikol konflikt. Úrad tiež vykonal informatívny pohovor s mal. dieťaťom. Pohovor bol vykonávaný bez prítomnosti matky. Maloletý bol počas pohovoru komunikatívny, uvoľnený, spontánne ukazoval svoje hračky. „Zvyknem sa hrať na počítači, najradšej mám nindžové hry. Ešte nechodím do škôlky, pretože mám plienky. Otec na mňa vylial čaj.“ Na otázku či náhodou, alebo naschvál, mal. odpovedal naschvál. „Aj knihou mi dal po hlave, touto knihou Leví kráľ.“ (maloletý vybral zo skrine knihu a ukázal ju) „Otec robí cirkus, aj na ihrisku, aj v obchode, aj v detskej herni, preto už tam nechodíme. Bojím sa ho, pretože robí cirkus, veľa zvoní, ale my neotvoríme. Aj mama sa ho bojí, nechcem sa ísť k nemu hrať. Keď príde, tak plačem.“ Úrad tiež vykonal šetrenie pomerov u otca mal. dieťaťa -na adrese D., K. E. XXXX/X. Na uvedenej adrese sa nachádza byt starých rodičov maloletého. V čase šetrenia sa v domácnosti nachádzal aj otec maloletého dieťaťa, ktorý uviedol, že je tu na návšteve a v skutočnosti býva na adrese D., B. XX/XX. Otec maloletého uviedol, že nepracuje, je evidovaný ako nezamestnaný, brigádnicke si vie zarobiť cca 800 eur. Tiež uviedol, že je voči nemu vedené priestupkové konanie, pretože zaútočil na matku maloletého, pretože tá osočovala jeho matku. Otec maloletého sa vyjadril, že matka mu dieťa nedáva asi 5 mesiacov, odvtedy dieťa videl asi 2krát na ihrisku. Stalo sa, že zobral dieťa na ihrisko, nezobral ho matke späť v dohodnutý čas, preto si matka maloletého myslela, že ho ukradol. Na adrese D., B. XX/XX sa nachádza 1-izbový byt vo vlastníctve matky maloletého dieťaťa. Domácnosť obýva otec maloletého. Režijné výdavky sú 95,-Eur nájomné, 17,-Eur elektrina, 9,90,-Eur TV. Otec mal. uviedol, že si pomýlil svoj príjem a v skutočnosti zarobí len 240,-Eur. Na maloletého je ochotný a schopný platiť 50,-Eur, pretože takúto sumu dával matke aj v čase, keď ešte vychovávali syna spoločne. Asi pol roka však matke nedáva žiadne výživné. V domácnosti sa nachádzal rozťahovací gauč, maloletý má u otca oblečenie aj hračky. Ohľadne styku sa otec maloletého vyjadril, že by sa chcel s maloletým stretávať zo začiatku aspoň každý druhý víkend na niekoľko hodín a potom postupne viac. Momentálne nežiada, aby u neho dieťa spalo, pretože je na matku naviazané a bez nej nevie zaspáť. Úrad vo svojej správe tiež uviedol, že rodičom maloletého dieťaťa bolo poskytnuté sociálne poradenstvo, obom bolo odporúčané zúčastniť sa konzultácií na Referáte poradensko-psychologických služieb úradu. Rodičia maloletého dieťaťa dali prísľub, že budú referát navštevovať. Poukazujúc na konfliktný vzťah rodičov a hlavne s poukazom na výpoveď maloletého dieťaťa úrad odporučil návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť. Úrad mal za to, že vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností je potrebné rozhodnúť v riadnom konaní po vykonaní dokazovania.

5. Zo zisteného skutkového stavu mal súd za to, že dôvody, pre ktoré bol otcom podaný návrh na vydanie neodkladného opatrenia sú dôvodné. Súd mal za preukázané, že rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú a nevedia sa dohodnúť o úprave styku otca s maloletým dieťaťom. Podľa tvrdení rodičov v súčasnosti neprebíha styk, maloletý sa s otcom vôbec nestretáva. V zmysle § 24 ods. 4 zákona o rodine maloleté dieťa má právo na udržiavanie pravidelného a rovnocenného styku s obidvoma rodičmi. Z uvedených dôvodov má súd za to, že dočasné upravenie styku otca s maloletým dieťaťom je v záujme maloletého dieťaťa a to najmä z dôvodu potreby budovania vzťahu medzi otcom a dieťaťom a to aj prostredníctvom referátu poradensko-psychologických služieb úradu. Otec maloletého má ako jeho rodič právo podieľať sa na jeho výchove. Otec maloletého dieťaťa žiadal upraviť styk, tak že je oprávnený stretávať sa s maloletým každý týždeň dva dni cez víkend. Súd však nepovažoval za nevyhnutné neodkladným opatrením upraviť styk tak široko a to aj s poukazom na názor Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, ktorý mal za to, že návrh otca je potrebné zamietnuť. Súd bez vykonania riadneho

dokazovanie neurčil styk otca s maloletým v priebehu celého víkendu, a to najmä z dôvodu, že maloleté dieťa uviedlo pracovníčke úradu, že sa otca bojí. Aj z tohto dôvodu súd upravil styk otca s maloletým za prítomnosti matky. Súd zastáva názor, že takto upravený styk umožní vybudovanie stabilného a priaznivého vzťahu medzi otcom a maloletým, pričom súd považuje takýto rozsah styku za dostatočný časový priestor na upravenie ich vzájomného vzťahu. Preto súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

6. Súd mal za preukázané, že v súčasnosti otec maloletého dieťaťa na jeho výživu nijako neprispieva, pričom celodennú starostlivosť o maloleté dieťa zabezpečuje výlučne matka maloletého. Keďže matka maloletého úradu uviedla, že žiada, aby otec prispieval na výživu maloletého sumou 100 eur mesačne, pričom otec maloletého úradu uviedol, že je schopný prispievať na maloletého sumou 50 eur mesačne, súd uložil otcovi maloletého povinnosť prispievať na výživu maloletého v sume 50 eur mesačne. K tejto sume súd dospel bez riadneho zisťovania pomerov účastníkov, ktoré súd vykoná v priebehu konania vo veci samej.

7. Poznamenal, že v konaní bude vykonané dokazovanie a na základe výsledkov tohto dokazovania súd rozhodne vo veci samej o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu.

8. Záverom apeloval na oboch rodičov, aby upustili od vzájomných konfliktov a nezhôd a upriamili svoju pozornosť na maloleté dieťa a na vytvorenie optimálnych podmienok pre starostlivosť o dieťa a o jeho výchovu tak, aby dieťa nebolo vystavené konfliktu lojality z dôvodu, že ho budú rodičia stavať do pozície, v ktorej by si musel voliť medzi jedným z nich a v tejto súvislosti na neho budú vyvíjať nátlak, ktorý ak by aj bol nevedomý, zanechal by na prežívaní maloletého dieťaťa výrazné negatívne stopy. Uvedené dáva súd do pozornosti aj s ohľadom na čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa, ktorý stanovuje právo dieťaťa slobodne vyjadrovať názory vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú. Akékoľvek rozhodnutie, ktoré nezohľadňuje názory dieťaťa, alebo im nevenuje primeranú pozornosť zodpovedajúcu veku a úrovni vyspelosti dieťaťa, upiera dieťaťu možnosť ovplyvniť určenie jeho najlepšieho záujmu. Zabezpečenie tohto práva úzko súvisí so záujmom dieťaťa, ktoré veľmi negatívne prežíva, keď sa dostane do konfliktu lojality, ktorý v ňom vyvolá pocit viny.

9. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie kolízny opatrovník a zároveň aj matka mal. dieťaťa.

10. Kolízny opatrovník v odvolaní uviedol, že otec maloletého sa správa k maloletému ako aj k matke maloletého neprimerane, agresívne a fyzicky mal ublížiť tak maloletému ako aj jeho matke. Maloletý ako aj jeho matka sa boja otca maloletého, v jeho prítomnosti či blízkosti majú obavu o svoje zdravie, necítia sa v bezpečí. Podľa úradu dostupných informácií malo by byť aktuálne aj vedené trestné konanie proti otcovi maloletého, a to na podnet matky maloletého. Údajne bolo vedené trestné konanie voči otcovi maloletého aj v minulosti. Úrad tieto skutočnosti nateraz nemá preukázané. Úrad súdu vo svojej správe navrhoval súdu návrh otca zamietnuť, pretože existujú dôvodné pochybnosti o rodičovských kompetenciách otca maloletého a to hlavne či otec dokáže vytvoriť pre maloletého bezpečné prostredie a tieto skutočnosti nie je možné v konaní o nariadení neodkladného opatrenia dôkladne preveriť tak, aby bolo pre dieťa bezpečné realizovať styk s otcom. Úrad na svojej správe zo dňa 29.03.2022 v plnom rozsahu trvá aj naďalej. Úrad tiež navrhuje odvolaciemu súdu preveriť skutočnosti týkajúce sa aktuálneho trestného konania voči otcovi maloletého ako aj preveriť dôvody a závery trestného konania voči otcovi maloletého v minulosti. Úrad má za to, že aktuálne existujú dôvodné pochybnosti o tom, či otec aktuálne dokáže vytvoriť pre maloletého bezpečné prostredie a bezpečnú atmosféru pri realizácii styku otca s maloletým, a v rámci konania o nariadení neodkladného opatrenia nie je možné v dostatočnej miere preveriť tieto schopnosti a možnosti otca maloletého riadne a v záujme maloletého realizovať jeho styk s maloletým, preto úrad opakovane uvádza, že navrhuje návrh otca na dočasnú úpravu jeho styku s maloletým zamietnuť a rozhodnúť vo veci v konaní samom, kde je dostatočný priestor na dôkladné preverenie rodičovských schopností a zručností otca ale aj matky maloletého.

11. Matka prostredníctvom právnej zástupkyne podala odvolanie dôvodiac ust. § 365 ods. 1 písm. d/ CSP, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Poukázala na čl. 3, bod 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa. Ďalej poukázala na uznesenie vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva policajného zboru v Komárne vydaného pod sp. zn.: ORP-241/2-VYS-KN-2021 o postúpení veci Okresnému úradu v Komárne, odbor všeobecnej vnútornej správy, z ktorého vyplynulo, že X. D.

v postavení svedka sa priznal k tomu, že svojej partnerke zvykol nadávať, uderil ju na brehu rieky Váh do oblasti boku. On to považoval za vinu poškodenej, pretože ho vyprovokovala. Počas ich vzťahu došlo dokopy k štyrom napadnutiam, pričom medzi jednotlivými útokmi bol aj časový odstup. Z tohto uznesenia ďalej vyplynulo aj to, že maloletý sa otca bojí, nakoľko bol svedkom agresívneho správania sa jeho otca, dokonca podľa jeho výpovede uderil aj jeho po hlavu a vylial na neho čaj. Právo nebyť vystavený násiliu alebo jeho bezprostrednej hrozbe je základným ľudským právom. Právo každej osoby na ochranu akoukoľvek formou násilia vyplýva nielen z Ústavy SR, ale aj z medzinárodných zmlúv, ktorými je SR viazaná. Za násilie je potrebné považovať akýkoľvek útok vedený voči fyzickej osobe alebo aj psychickej integrite človeka, ktoré spôsobuje tejto osobe ujmu. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhuje odvolaciemu súdu napadnuté uznesenie zmeniť tak, že odvolací súd zruší prvý a druhý výrok napadnutého uznesenia.

12. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie procesným postupom podľa § 378 ods. 1 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP zrušiť a v zmysle § 391 ods. 1 CSP vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

14. Podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší len ak, súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

15. Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP, súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

16. Podľa § 234 ods. 2 CSP ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

17. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

18. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

19. Podľa § 361 CMP, súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

20. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

21. V zmysle § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

22. V ustanovení § 325 ods. 2 pod písm. a/ až h/ zákon demonštratívne vymenúva možné obsahy neodkladných opatrení.

23. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

24. Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 389 ods. 1 CSP, odvolací súd skúmal, či konanie v predmetnej veci takouto vadou netrpí. Osobitne sa zamerlal na skúmanie, či v konaní (ne)došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom, pod ktorou treba rozumieť taký

závadný procesný postup súdu, ktorým sa strane znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Táto vada konania znamená porušenie základného práva strany sporu na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky, okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

25. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je riešiť urgentné situácie vyžadujúce okamžitý zásah súdu, v ktorých by odklad riešenia do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej spôsobil ujmu na právach niektorého z dotknutých účastníkov. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa je pritom pre súd rozhodujúcim hľadiskom, ovplyvňujúcim jeho rozhodnutie práve záujem maloletého dieťaťa.

26. V súvislosti s rozhodovaním o neodkladných opatreniach v konaní starostlivosti o maloleté deti je potrebné uviesť, že zmyslom právnej úpravy formou neodkladného opatrenia v uvedených konaniach je ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia. Inštitút neodkladného opatrenia v uvedených konaniach má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú práva dieťaťa zjavne ohrozené, a to do doby, keď o výchove dieťaťa, ktoré je inštitútom hmotného práva, nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine.

27. Potreba úpravy neodkladným opatrením musí byť naliehavá, čo v sebe zahŕňa najmä časové hľadisko potreby neodkladnej úpravy, ktorá musí prísť v správnom čase (v zásade bezodkladne). Ďalej musí ísť o potrebu nevyhnutnú, ktorá je určovaná samotnou podstatou hrozacej ujmy na právach dotknutej osoby, ktorá sa ich dovoľáva, alebo v prospech ktorej sa posudzujú. A napokon nariadené neodkladné opatrenie sa vyžaduje upraviť primerane tak, aby prostriedky, rozsah a spôsoby jeho realizácie nevybočili z prijateľného, proporcionálneho rámca pomeru ohrozeného práva a následkov, ktoré hrozia po úprave neodkladným opatrením.

28. Súd je povinný rozsudok odôvodniť spôsobom zakotveným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP, čo je jedným z princípov riadneho a spravodlivého procesu vyplývajúcich z Listiny základných práv a slobôd ako aj z článku 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý predstavuje súčasť práva na spravodlivý proces. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov a právnymi závermi. Stav, kedy rozsudok neobsahuje náležitosti uvedené v ust. § 220 ods. 2 CSP vedie v konečnom dôsledku k tomu, že sa stáva nepreskúmateľným. Ak je rozhodnutie súdu prvej inštancie nepreskúmateľné, musí ho odvolací súd zrušiť, pretože inak by zaťažil konanie vadou, ktorá môže mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

29. Nedostatok odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia je vo svojej podstate porušením základného práva strany sporu na spravodlivý proces. Judikatúra nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument. Aj rozhodnutie formou uznesenia (ak nejde o rozhodnutie, ktorým sa celkom vyhovuje návrhu, ktorému nikto neodporoval alebo o uznesenie, ktoré sa týka vedenia konania) musí obsahovať odôvodnenie, pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami strany. Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom miesta pre dohady a domnienky.

30. Zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozhodnutia súdu je nie len formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezodôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozhodnutí, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí súdu, t. j. musí byť preskúmateľné. Porušením uvedeného práva strany na jednej strane a povinnosti súdu

na strane druhej sa strane konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

31. Odvolací súd preskúmajúc dôvodnosť podaného odvolania dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vykazuje vady v zmysle § 389 písm. b/ CSP, a teda, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov vedúcich k presvedčivosti nariadenia neodkladného opatrenia. Pre nedostatok relevantných zistení bol naplnený dôvod pre zrušenie napadnutého uznesenia aj podľa § 389 písm. c/ CSP.

32. Odvolací súd mal z obsahu súdneho spisu preukázané, že otec sa návrhom doručeným súdu prvej inštancie dňa 25.03.2022 a 25.03.2022 domáhal nariadenia predbežného opatrenia, na základe ktorého by bol otec oprávnený stretávať sa s maloletým každý týždeň dva dni cez víkend alebo podľa dohody a po ukončení ho v mieste jeho bydliska odovzdal matke.

33. Súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne upravil styk otca s maloletým dieťaťom tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým B. I., nar. XX.XX.XXXX, každú páru sobotu od 15.00 hod. do 18.00 hod. za prítomnosti matky až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Matka je povinná umožniť otcovi maloletého dieťaťa styk s maloletým dieťaťom. Otec je povinný platiť výživné na maloleté dieťa: B. I., nar. XX.XX.XXXX, mesačne sumou vo výške 50 €, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletého dieťaťa až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Následne voči predmetnému rozhodnutiu podala matka ako aj kolízny opatrovník odvolanie. Odvolací súd mal ďalej z obsahu súdneho spisu preukázané, že otec maloletého dieťaťa bol rozsudkom Okresného súdu Komárno, č. k. 2T/20/2019-532 zo dňa 27. júla 2021 uznaný vinným a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 13. apríla 2022.

34. Osobitná úprava neodkladných a iných opatrení súdu je obsiahnutá v ustanoveniach § 360 až 369 CMP. Na rozdiel od sporového konania, podľa právnej úpravy mimosporového konania je možné nariadiť neodkladné opatrenie nielen na návrh, ale aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať bez návrhu. Súd podľa Civilného mimosporového poriadku nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

35. Špecifickým procesným riešením starostlivosti súdu o maloletých je možnosť v konaniach podľa § 111 CMP nariadiť neodkladné opatrenie. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia súd aplikuje všeobecnú úpravu v § 324 a nasl. CSP v spojení so špeciálnou úpravou neodkladných opatrení v § 360 a nasl. CMP. Neodkladné opatrenia vo veciach starostlivosti súdu o maloletých majú svoje špecifiká. Vyššie uvedené ustanovenia majú za cieľ urýchlenú dočasnú úpravu právnych pomerov. Netreba opomenúť aj vyhľadávaciu zásadu upravenú v čl. 6 CMP v spojení s § 35, § 36 CMP, ktorá bráni súdu, aby rozhodol meritórne (napr. neodkladným opatrením) len na základe osvedčenia skutkového stavu.

36. Odvolací súd konštatuje, že prvoinštančný súd vo svojom rozhodnutí poukazoval na skutočnosť, že otec maloletého dieťaťa podal na súd návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, pričom v ten istý deň podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, čo vyplýva z bodu 1. odôvodnenia napadnutého uznesenia. Z obsahu súdneho spisu nebolo celkom jednoznačne možné povedať, že otec podal okrem návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zároveň aj návrh vo veci samej. Hoci z obsahu spisu vyplýva, že obsahuje dve podania zo dňa 10.03.2022 a zo dňa 04.03.2022, tieto podania sú obsahovo totožné, okrem úvodného označenia podania. Z pohľadu postupu súdu bude potrebné vyhodnotiť existenciu podaného návrhu vo veci samej a tomu prispôbiť postup týkajúci sa začatia konania vo veci samej (na základe návrhu, alebo bez návrhu ex off).

37. Zo správy kolízneho opatrovníka bolo preukázané, že matka ako aj maloletý syn sa otca boja, pretože je voči nim agresívny. V odôvodnení napadnutého uznesenia, ktorým súd nariadil neodkladné opatrenie súd prvej inštancie uviedol, že dočasné upravenie styku otca s maloletým dieťaťom je v záujme maloletého dieťaťa a to najmä z dôvodu potreby budovania vzťahu medzi otcom a dieťaťom a to aj prostredníctvom referátu poradensko-psychologických služieb úradu. Otec maloletého má ako jeho rodič právo podieľať sa na jeho výchove. Ďalej nepovažoval za nevyhnutné neodkladným opatrením upraviť

styk tak široko a to aj s poukazom na názor Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, ktorý mal za to, že návrh otca je potrebné zamietnuť. Súd bez vykonania riadneho dokazovania neurčil styk otca s maloletým v priebehu celého víkendu, a to najmä z dôvodu, že maloleté dieťa uviedlo pracovníčke úradu, že sa otca bojí. Aj z tohto dôvodu súd upravil styk otca s maloletým za prítomnosti matky. Záver súdu o tom, že otec maloletého má právo podieľať sa na jeho výchove je správny, avšak odvolací súd je toho názoru, že súd prvej inštancie nesprávne resp. nedostatočne vyhodnotil skutočnosti, ktoré vyplynuli zo súdneho spisu. Súd prvej inštancie dostatočne neprihliadol na skutočnosti agresie otca voči matke, ktorej sa dopustil a nijakým spôsobom sa nevysporiadal s možným rizikom stretu otca s maloletým za prítomnosti matky a s matkou samotnou, pokiaľ mala byť pri styku prítomná.

38. Pri posudzovaní vhodnosti nariadenia a neodkladného opatrenia, tak aby bolo v súlade so záujmom maloletej osoby, je v tomto prípade dôležité tiež prihliadnuť na predchádzajúci charakter a kvalitu vzťahov medzi rodičmi maloletého dieťaťa a na dôvody, ktoré by mali jedného z rodičov diskvalifikovať súvislosti so stykom s maloletým dieťaťom. Uvedené, samozrejme, súvisí s otázkou zozbierania relevantných informácií zo strany účastníkov konania. Ak rozhodnutie o neodkladnom opatrení znesie odklad, nie je vylúčený ani postup, podľa ktorého sa k rozhodujúcim tvrdeniam súd dostane aj prostredníctvom vyjadrenia druhým z rodičov, ktorý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nepodal. Taký postup je v súlade s § 329 ods. 1 (a contrario) CSP. V tomto prípade však už v rámci ďalších vyjadrení je možné prvoinštančným súdom rozhodnúť v súlade so zásadou rýchlosti.

39. V ďalšom postupe prvoinštančný súd prihliadne aj na skutočnosť týkajúcu sa otca maloletého dieťaťa a jeho výkon trestu odňatia slobody s tým, že vyhodnotí dôvodnosť podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a rozhodnutie spôsobom podľa § 220 ods. 2 CSP odôvodní. Prvoinštančný súd rozhodne aj o trovách odvolacieho konania.

40. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP a § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).